

Sygn. akt: VIII U 1612/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 maja 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. określił należności J. M. z tytułu nieopłaconych składek w łącznej kwocie 6.179,31 złotych, w tym na:

- ubezpieczenie społeczne za okres marca 2007 roku w kwocie 17,59 złotych, odsetki za zwłokę 17 złotych;
- ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2012 roku do kwietnia 2014 roku w kwocie 5.251,72 złotych, odsetki za zwłokę 893 złotych.

(decyzja k. 8 akt ZUS)

W odwołaniu z dnia 5 czerwca 2015 roku wnioskodawca podniósł, że nie wie skąd wzięła się zaległość z marca 2007 roku w kwocie 17,59 złotych. Podał, że wystąpił do ZUS z prośbą o umorzenie długu lub rozłożenie go na raty. (odwołanie k. 2-3)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. (odpowiedź na odwołanie k.5)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. M. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą. (niesporne)

W wyniku przeprowadzonej kontroli Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, iż wnioskodawca zalega z zapłatą składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne (niesporne)

Zaległości wnioskodawcy, wobec nieuregulowania należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za miesiąc marzec 2007 roku wynoszą 17,59 złotych. (deklaracja rozliczeniowa k 22, informacja o wpłacie k 20)

Zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2012 roku do kwietnia 2014 roku wynoszą 5.251,72 złotych, odsetki za zwłokę 893 złotych. (niesporne – zestawienie należności – k 7 akt ZUS)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie i jako bezzasadne zostało oddalone.

Wnioskodawca w swoim odwołaniu, jak również na rozprawie, jednoznacznie wskazał, iż nie kwestionuje faktu nieopłacenia składek na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej kwocie 5.251,72 złotych, określonych przez organ rentowy w decyzji.

Niedopłata składki na ubezpieczenie społeczne w kwocie 17,59 złotych wynika zaś ze złożonych dokumentów – deklaracji rozliczeniowej za miesiąc marzec 2007 roku, z której wynika kwota zadeklarowanej składki na ubezpieczenie społeczne – 548,27 złotych oraz z informacji o wpłacie przez wnioskodawcę w dniu 6 kwietnia 2007 roku kwoty 519,51 złotych.

Z treści art.6 ust.1 pkt 5 i art.2 ust.1 obowiązującej ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137 poz. 887 z późn. zm.) wynika, że obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym, wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Obecnie obowiązujący art.66 ust.1 pkt 1 lit c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2015 roku, poz.581 z późn. zm.) stanowi, iż obowiązkowi

ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą.

Na podstawie art. 69 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób prowadzących działalność gospodarczą powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

Stosownie do brzmienia art.74 ust.1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do ubezpieczenia zdrowotnego osób objętych ubezpieczeniami społecznymi (...) stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zasad, trybu i terminu zgłaszania do ubezpieczenia społecznego (...).

Zgodnie z dyspozycją art. 17. ust. 3 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. nr 137 poz. 887 z póź. zm.) składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe ubezpieczeni nie wymienieni w ust. 1, między innymi osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą sami obliczają i przekazują co miesiąc do Zakładu.

Na mocy art.46. ust.1 płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Z treści ust. 2 wynika, iż rozliczenie składek, o których mowa w ust. 1, oraz wypłaconych przez płatnika w tym samym miesiącu zasiłków oraz zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych podlegających rozliczeniu na poczet składek następuje w deklaracji rozliczeniowej według ustalonego wzoru.

Stosownie do treści art. 46 ust. 4 pkt 9 deklaracja rozliczeniowa zawiera między innymi oświadczenie płatnika składek, że dane zawarte w deklaracji są zgodne ze stanem faktycznym, potwierdzone podpisem płatnika składek lub osoby przez niego upoważnionej albo podpisem elektronicznym.

Zgodnie z dyspozycją art. 24 ust. 4 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. nr 137 poz. 887 z póź. zm.) – w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2011 roku należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 10 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-5d (które nie dotyczą niniejszej sprawy).

Z dniem 1 stycznia 2012 r., na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz.U Nr 232, poz.1378 z późn.zm.) zmieniającego treść art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, skrócony został okres przedawnienia składek na ubezpieczenia społeczne z 10 do 5 lat.

Ponieważ bieg przedawnienia spornych należności składkowych z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 r., dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy kluczowe znaczenie ma art.27 powyższej ustawy regulujący zagadnienia intertemporalne. Zgodnie z jego ust.1, do przedawnienia należności z tytułu składek, o którym mowa w art.24 ust.4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 r., stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 2012 r.

Wedle zatem zasady wynikającej z tego przepisu do należności składkowych nieprzedawnionych do 1 stycznia 2012 r. (wedle starych zasad z zastosowaniem 10-letniego okresu przedawnienia) ma zastosowanie 5-letni termin przedawnienia, z tym jednakże bardzo istotnym zastrzeżeniem, że liczy się go nie od daty ich wymagalności, tak jak o tym stanowi art.24 ust.4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ale od dnia 1 stycznia 2012 r.

Wyjątek od tej zasady ustanawia ust. 2 przywołanego przepisu, stosownie do którego jeżeli przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 r. nastąpiłoby zgodnie z przepisami dotychczasowymi wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu. Powołana regulacja oznacza, że wybór odpowiedniego terminu przedawnienia 5-letniego (liczonego od dnia 1 stycznia 2012 r.) lub 10-letniego (liczonego od daty wymagalności

składki) - zależy od tego, który z nich upłynie wcześniej. (por. wyrok SN z dnia 29 maja 2013 roku I UK 613/12, opubl. LEX nr 1438529, wyrok S.A. w Poznaniu z dnia 24 czerwca 2014 roku IIIAua (...), opubl. LEX nr 1567055)

Z treści art.31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika jasno, że do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio między innymi art. 51 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.), w myśl którego zaległością podatkową (tu odpowiednio składkową) jest podatek nie zapłacony w terminie płatności.

Oznacza to, że zaległość powstaje na skutek samego niedotrzymania terminu realizacji zobowiązania podatkowego (składkowego), niezależnie od przyczyn tego stanu rzeczy, w tym winy lub braku winy w terminowym spełnieniu świadczenia po stronie płatnika składek, czy jego pozostawania w dobrej wierze.

Ordynacja podatkowa w art.53 § 1 przewiduje naliczanie odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych, a więc w sytuacji braku terminowego spełnienia świadczenia, od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności (§ 4 art. 53 Ordynacji podatkowej).

A zatem dla istnienia obowiązku uiszczenia odsetek nie ma znaczenia przyczyna nieterminowego wykonania zobowiązania podatkowego, gdyż każda sytuacja faktyczna istnienia zaległości podatkowej rodzi następstwa w postaci powinności świadczenia od niej odsetek (tak przyjął też Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 23 stycznia 1985 r. SA/LU 282/85; POP 1992, Nr 1, poz. 27)

Czyli nieopłacenie w terminie należnych składek skutkuje powstaniem obowiązku naliczenia odsetek niezależnie od przyczyny, dla których powstała zaległość składkowa.

Jednocześnie przepis art. 53 § 4 Ordynacji podatkowej w sposób nie budzący wątpliwości określa, że odsetki za zwłokę naliczane są od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności, nie przewidując innej możliwości ustalenia daty początkowej naliczania odsetek.

Zgodnie z ustalonym stanem faktycznym uznać należy, iż po stronie wnioskodawcy istniało zadłużenie z tytułu nieopłacania wskazanych wyżej składek.

A zatem nawet jeżeliby wnioskodawca nie dokonał zapłaty bez swojej winy, byłby on zobowiązany do uregulowania zaległości wraz z odsetkami, kosztami postępowania egzekucyjnego oraz ewentualnych upomnień. Przy czym okres przedawnienia dla wskazanych należności z tytułu składek wynosi 10 lat.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.